

Bruxelles, 7.9.2016.
SWD(2016) 287 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UČINKA

Priložen dokumentu

Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća

o izmjeni Uredbe (EU) br. 99/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o europskome statističkom programu od 2013. do 2017. njegovim produljenjem na razdoblje od 2018. do 2020.

{ COM(2016) 557 final }
{ SWD(2016) 288 final }

Sažetak

Procjena učinka prijedloga Uredbe o izmjeni Uredbe (EU) br. 99/2013 o europskome statističkom programu od 2013. do 2017. njegovim produljenjem na razdoblje od 2018. do 2020.

A. Potreba za djelovanjem

Zašto? O kakvom je problemu riječ?

Postoji velika potražnja za službenim europskim statistikama jer se one izrađuju i objavljuju u skladu s posebnim načelima i stoga imaju „dodanu vrijednost” za korisnika u usporedbi s drugim izvorima podataka. Potrebno je ukloniti niz statističkih nedostataka kako bi se statistikom mogle podupirati politike EU-a. Treba hitno poboljšati pravodobnost nekih statistika kako bi se njima mogli osigurati podaci potrebni u kontekstu Europskog semestra. Relevantnost postojećih europskih statistika dovodi se u pitanje zbog potreba za statistikom koje proizlaze iz 10 političkih prioriteta Komisije i sve veće složenosti društava.

Iako su nacionalni statistički sustavi uložili veliki napor u modernizaciju svojih načina izrade uz potporu europskog statističkog programa za razdoblje od 2013. do 2017. (ESP), postojeća infrastruktura za izradu statističkih podataka još uvijek nije dovoljno fleksibilna za isporuku novih statistika kada je to potrebno i istovremeno ograničavanje povezanih troškova i administrativnog opterećenja. Ako se postojeća razina ulaganja ne poveća, Europski statistički sustav (ESS) neće moći zadovoljiti rastuću potražnju za statistikom ni potrebu za bržim stavljanjem statistika na raspolaganje.

Prijedlog bi najviše utjecao na korisnike statistika (npr. donositelje politika, medije i istraživače), izrađivače statistika (nacionalne zavode za statistiku (NZS) i ostala nacionalna tijela (ONT)) i ispitanike (kućanstva i poduzeća).

Što se nastoji postići ovom inicijativom?

Inicijativom se nastoji uspostaviti zakonodavni okvir za ESP za cijelo vrijeme trajanja višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) i ESS-u osigurati financijska potpora koja mu je potrebna radi sljedećeg:

- pružanja visokokvalitetnih statističkih podataka i što hitnijeg uklanjanja statističkih nedostataka usmjeravanjem na niz prioritetnih područja koja odražavaju 10 političkih prioriteta Komisije,
- izgradnje trajnog kapaciteta potrebnog za brži odgovor na nove potrebe i prilagodbu statističke infrastrukture kako bi se mogao iskoristiti potencijal novih izvora podataka i
- jačanja partnerstva u okviru ESS-a i izvan njega radi daljnjeg povećanja njegove produktivnosti i osiguravanja njegove vodeće uloge u službenoj statistici diljem svijeta.

Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a?

Oblikovanje, provedba i praćenje politika EU-a temelje se na nepristranim, pouzdanim i relevantnim statističkim dokazima koji se mogu osigurati samo ESP-om. Samo koordiniranim pristupom razvoju, izradi i diseminaciji europskih statistika, koji je predviđen u ESP-u, može se zajamčiti potrebna usklađenost i usporedivost statistika relevantna za područja djelovanja EU-a. Predloženim djelovanjem na razini EU-a pridonijelo bi se i učinkovitoj uporabi resursa (zbog ekonomija razmjera) i podržala bi se nacionalna tijela u razvoju njihovih kapaciteta u pogledu usklađivanja i metodologija.

B. Rješenja

Koje su se zakonodavne i nezakonodavne mogućnosti politika razmatrale? Daje li se prednost određenoj mogućnosti? Zašto?

U skladu s Uredbom (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici, trajanje ESP-a mora odgovarati trajanju VFO-a (trenutačno 2014. – 2020.). ESP ističe 2017. i stoga je nužno produljenje. Procjenom učinka ne ispituje se treba li produljiti ESP već na koji način to treba učiniti. Razmatrale su se sljedeće mogućnosti:

- 1. Osnovna – postojeći ESP (2013. – 2017.) produljuje se na dodatne tri godine (2018. – 2020.);**
- 2. Produljenje postojećeg ESP-a uz prilagodbe:**
 - 2a: Izmjena postojećeg ESP i smanjenje godišnjeg proračuna;*
 - 2b: Izmijenjeni program koji uključuje poboljšane statističke rezultate u skladu s 10 političkih prioriteta uravnotežen snažnom preraspodjelom prioriteta- (u istom godišnjem proračunu);*
 - 2c: Izmijenjeni program koji uključuje nove statističke rezultate u skladu s 10 političkih prioriteta, nadopunjen ulaganjima u statističku infrastrukturu i nove izvore statističkih podataka (s povećanim proračunom);*

<p>1. Dva odvojena programa.</p> <p>Prednost se daje mogućnosti 2c jer postoji najveća vjerojatnost da će se njome postići navedeni ciljevi, uzimajući u obzir sve zahtjeve, obveze i ograničenja.</p>
<p>Tko podržava koju mogućnost?</p> <p>Na strani izrađivača, Odbor za ESS tražio je u više navrata povećanje ulaganja. Europski savjetodavni odbor za statistiku, kao forum koji predstavlja korisnike statistika, ispitanike, civilno društvo, socijalne partnere i znanstvenu zajednicu, naglasio je potrebu za odgovarajućim financiranjem jer će za stvaranje sposobnosti za izradu novih statistika i pokazatelja biti potrebna dodatna ulaganja. Europski savjetodavni odbor za upravljanje statističkim podacima također je izrazio zabrinutost zbog nedovoljnih ulaganja za koje smatra da onemogućuju ESS-u da iskoristi podatkovnu revoluciju. Relevantne stranke sa strane korisnika i sa strane izrađivača stoga podupiru nove mjere za poboljšanje službenih statistika, kako je navedeno u okviru mogućnosti 2c.</p>
<p>C. Učinci mogućnosti kojoj se daje prednost</p>
<p>Koje su koristi mogućnosti kojoj se daje prednost (uz one glavne)?</p> <p>Mogućnost 2c imala bi najveći učinak u pogledu sposobnosti za brže prikupljanje podataka, što je od ključne važnosti za zadovoljavanje osnovnih potreba korisnika. Ona uključuje nove mjere za uklanjanje preostalih nedostataka u podacima i poboljšanje pravodobnosti u ključnim područjima poput energetske statistike. Nadalje, korisnici bi imali koristi od boljeg iskorištavanja „velikih podataka”.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Očekuje se da će se u područjima koja će prvi puta biti obuhvaćena ESP-om povećati usporedivost statistika na europskoj razini. – Bit će moguće dodatno modernizirati ESS i bolje iskoristiti nove izvore (npr. „veliki podaci”). – Očekuje se da će se smanjiti dužnost izvještavanja zbog bolje uporabe administrativnih podataka i novih izvora. – Budući da zakonodavstvo o statistici u prvom redu utječe na korisnike podataka, izrađivače podataka i ispitanike, njegov izravni gospodarski, društveni i okolišni učinak vrlo je ograničen.
<p>Koji su troškovi mogućnosti kojoj se daje prednost (ako ih ima)?</p> <p>Sredstva koja su trenutačno izdvojena za ESP (otprilike 60 milijuna EUR godišnje) mala su u odnosu na ukupni proračun EU-a i predloženo povećanje bilo bi unutar granica postojećih ukupnih proračunskih ograničenja. Troškovi izrade statistika moraju se razmatrati i u svjetlu troška nepostojanja statistika ili postojanja nedovoljno kvalitetnih statistika. Glavni izravni troškovi mogućnosti 2c odnose se većinom na EU-ovo sufinanciranje bespovratnih sredstava za statističke mjere nacionalnih zavoda za statistiku, ali bi se trebali smatrati ulaganjima. Od njih se očekuje da će troškove snositi sami zahvaljujući uštedama zbog smanjenog administrativnog opterećenja te djelotvornijih i učinkovitijih metoda izrade podataka.</p>
<p>Kako će to utjecati na poduzeća, MSP-ove i mikropoduzeća?</p> <p>Mjerama utvrđenima u predloženom programu (poput preoblikovanja izrade statistika i bolje uporabe administrativnih podataka i „velikih podataka”) omogućit će se pojednostavnjenje postupaka i smanjiti administrativno opterećenje, što će koristiti poduzećima i osobama.</p>
<p>Hoće li to znatno utjecati na nacionalne proračune i uprave?</p> <p>Inicijativa će utjecati na nacionalne zavode za statistiku i ostala nacionalna tijela. ESP-om će se omogućiti ulaganja u projekte koji su pokrenuti kao odgovor na nove izazove s kojima se suočava europska statistika (npr. provedba programa Vizija ESS-a 2020., jačanje europske statističke infrastrukture i bolje iskorištavanje „velikih podataka” i zajedničke infrastrukture). Budući da se financiranje EU-a osigurava na temelju sufinanciranja, veći proračun za ESP na razini EU-a znači i veće proračunske troškove za nacionalne zavode za statistiku. Za razvojne projekte često će biti potrebni visokokvalificirani stručnjaci.</p>
<p>Hoće li biti drugih bitnih učinaka?</p> <p>Inicijativom će se poduprijeti suradnja s međunarodnim organizacijama i stvaranje kapaciteta u državama izvan EU-a u cilju osiguravanja dostupnosti kvalitetnih podataka. Time će se omogućiti EU-u da prati rezultate proširenja i europskih politika susjedstva te da mjeri usklađenost (potencijalnih) država kandidatkinja s normama EU-a u području statistike.</p>
<p>D. Daljnje djelovanje</p>
<p>Kad će se politika preispitati?</p> <p>Završna evaluacija programa predviđena je za 2021.</p>